

Lähettäjä:

Lähetetty: tiistai 27. marraskuuta 2018 10.16

Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa

Aihe: mielipide Malmgårdin soranottohankkeesta

Luokat: Ossi; Ympäristö

Mielipide soramontusta Malmgårdissa

Jatkuva pöly lentää tuulen mukana vähintään 5km säteellä oleville asuinalueille. Jokainen Myrskylän tietä ajavan auton matkustajat joutuvat hengittämään pölyä.

Pölykeuhkoisuus lisääntyy alueen asukkailla. Myös louhoksessa työskentelevät kuorma-auton kuljettajat eivät yleensä käytä hengityssuojaimia ja saavat pölykeuhkon, astman tai keuhkosityövän muutaman vuoden kuluttua tai viimeistään eläkkeelle mennessään. Kaiken kaikkiaan alue on erittäin terveydelle vaarallinen vuosikymmeniä sekä ihmisille että mahdolliselle karjalle, joka kunnassa laiduntaa.

Aikoinaan hiekkatiet asfaltoitiin siksi etteivät asukkaat joutuisi hengittämään silloin tällöin hiekkaa mutta tämä pölyn levittäminen on jatkuvaa vähintään joka arkipäivä.

Te tarkastatte saastuttajien ympäristövaikutuksia mutta ymmärtääkseni myös ihminen kuuluu tuohon ympäristöön ja siksi häneen kohdistuva haitta on myös tärkeä.

Nykyään hengitsvaikeuksista kärsivien ihmisten määrä lisääntyy jo pelkästään kotien ja julkisten kiinteistöjen sisäilmaongelmien takia. Malmgårdissa sitä halutaan lisätä myös ulkoilevien ihmisten kiusaksi. Lisäksi pitää ottaa huomioon kunnan elinkeino. Onko hyväksi että yksi jättiyritys saa tuhota kaiken muun paikallisen yrittämisen.

Oma perheeni ei esimerkiksi enää tule vierailemaan Malmgårdin joulutapahtumissa eikä muissa kuuluisissa kulttuuritapahtumissa koska kärsimme hiekan hengittämisestä.

Googlen satelliittikuvista Google Mapsissa voi tarkastaa kuinka näitä soramonttuja on Suomessa hyvin monilla paikkakunnilla ja ovat käytössä ja avoimina joten soraa luulisi riittävän sadaksi vuodeksi jo nykyisillä alueilla. Lisäksi tuhannet kansalaiset ovat allekirjoittaneet kansalaisaloitteen, jossa kiellettäisiin metsien avohakkuut mutta tällainen soramonttu on pahempi kuin avohakkuu koska se tuhoaa metsän lisäksi myös maaperän ja sen päälle saastuttaa lähialueen asukkaiden kodit jatkuvalla hiekkapölyllä. Tällainen ympäristötuho ei korjaannu moneen sataan vuoteen vaan tuhoaa jääkauden muodostamia maailmanmittakaavassa harvinaisia harjuja. Harjut suodattavat tehokkaasti taivaalta satavaa mahdollisesti jopa saastunutta vettä ja puhdistavat sen tehokkaasti puhtaaksi pohjavedeksi. Jos tämä laaja harjujen tuhoaminen Suomessa jatkuu niin pian me emme enää saa nauttia maailman puhtaimmasta pohjavedestä vaan tulemme sairastumaan kuten muut maailman ihmiset juodessaan liikaista vettä.

Kaikesta tästä haitasta johtuen vastustan jyrkästi soramontun laajentamista ja soramonttuja yleensäkin. Se on erittäin ympäristöä tuhoavaa teollisuutta, jonka jokainen voi nähdä omin silmin ilman mitään kalliita ympäristöselvityksiä.

Terveisin

Loviisa 27.11.2018

Mielipide nro 2

Lähettäjä: Mathias Creutz

Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 14.41

Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa

Aihe: Loviisan Malmgårdin YVA/ Annukka Engström

Liitteet: Anmärkning mot YITs planerade utvidgning.pdf; Skannat_med_underskrifter.pdf

Luokat: Tomi; Ympäristö

Hej!

Vi framför här våra åsikter för miljökonsekvensbedömningen av YIT Infra Ab:s stenmaterialområde i Malmgård, Lovisa.

Vi har bifogat två versioner av samma PDF-dokument:

- 1) Det ena är originaldokumentet och är av **bättre kvalitet**.
- 2) Det andra är samma dokument **med underskrifter**. Det har skannats och därför är kvaliteten sämre.

Med vänlig hälsning,

Mathias Creutz

å Creutz, Carpentier & Ahlbäck jordbrukssammanslutnings vägnar

Creutz, Carpentier och Ahlbäck jordbrukssammanslutning

2.12.2018

Tetom gård, 07720 Malmgård, Lovisa

Kontaktperson: Mathias Creutz,

Närings-, trafiks- och miljöcentralen i Nyland, Registraturen

PB 36, 00521 Helsingfors

Beträffande YIT Infra Ab:s stenmaterialområde i Malmgård, Lovisa

Vi äger och odlar sedan år 2016 åkrar som angränsar till YIT Infra Ab:s berg- och grustäkter i Malmgård, Lovisa. Vi vill framföra våra synpunkter på miljökonsekvensbedömningen av den planerade utvidgningen av bolagets stenmaterialområde på båda sidor om Mörskomvägen.

Våra åkrar (434-451-1-8 Blomdal-Marså kern, ca 37 hektar) är lågt belägna i en dalsänka nedanför YIT:s nuvarande berg- och grustäkter (Kallio-Malmgård respektive Sora-Malmgård). Vatten leds från bergtäkten ut i åkersystemets diken (se bifogade kartor).

Eftersom vårt åkerområde, liksom hela den angränsande Malmgårdsslätten, är relativt platt är den naturliga avrinningen långsam.

På grund av de stora öppna ytorna i täkterna spolats vid kraftiga regn, snösmältning, med mera, stora vattenmängder på en gång ut i dikessystemet. Dessutom pumpar bolaget uppenbarligen ut grundvatten i dikessystemet. Under bara ett års tid (2017–2018) spolades så stora mängder sand från bergtäkten ut i våra diken att man vid tre olika tillfällen var tvungen att rensa diken med grävmaskin. I systemet ingår två vägtrummor som snabbt täpps till då sand flyter med i dikesvattnet. Under vintern 2017–2018 var diken längs med vår odling av höstsäd bräddfyllda med vatten så att åkern blev alltför våt. Åkrarnas förra ägare har berättat att för några år sedan rasade den höga vägg som YIT schaktat upp längs bergtäktens kant ut över åkervägen och själva åkern.

Vi är redan i nuläget bekymrade över bolagets bristande övervakning av egen verksamhet (*omavalvonta*) och oroliga över konsekvenserna av de planerade utvidgningsalternativen. Redan i projektets "Alternativ 1" får både berg- och grustäkten större öppna ytor med häftigare avrinning av ytvatten som följd. I "Alternativ 2" planerar man att gå under grundvattennivån, vilket säkerligen leder till att även stora mängder grundvatten måste pumpas bort från området.

Vi undrar längs vilka rutter vattenmängderna från YIT:s utvidgade verksamhet ska ledas bort. Stora åkerarealer på Malmgårdsslätten är beroende av det befintliga dikessystemet. Om systemet översvämmas eller täpps till drabbas hela åkerområdet, inklusive våra andra åkrar på norra delen av slätten (434-451-1-108, Bredkärret). Även täckdikena i området kan skadas om de fylls med sand eller översvämmas. Vattnet ska dessutom ledas hela vägen längs Marsbäcken och genom Malmgårds herrgårdspark. Vem övervakar och är ansvarig för tillräcklig kapacitet och underhåll av dräneringen på hela området när genomflödet drastiskt ökar till följd av YIT:s utvidgning?

Området utgör dessutom ett viktigt grundvattenområde där det finns flera viktiga brunnar och vattentäkter (Malmgårds bryggeri, Lovisa stad, med flera). Vi anser att största försiktighet bör iakttas i all verksamhet som riskerar att störa eller smutsa ner grundvattenreservoarerna.

Även dammet från stenkrossningen förs med vinden ut över våra åkrar. Vi är bekymrade över konsekvenserna av stora mängder stendamm för vår ekologiska odling av spannmål.

Vi delar också bekymren bland dem som bor intill berg- och grustäkterna för ökat buller och förstörda landskapsvärden.

Vi yrkar på att:

- myndigheterna fäster vikt vid att YIT:s övervakning av egen verksamhet fungerar klanderfritt
- YIT åläggs att bekosta och underhålla en tillräcklig kapacitet i dikessystemet
- tillståndbehandling vid en utvidgning sker enligt vattenlagen
- YIT åläggs ordna med fungerande bindning av stendammet

Tetom gård, Lovisa, den 2 december 2018

Mathias Creutz

Carola Carpentier

Anders Ahlbäck

Svante Creutz

Fig. 1: Karta över fastigheten 434-451-1-8 (Blomdal-Marsåkern) och diken som för bort vatten från bergtäkten Kallio-Malmgård. Åkrarna är lågt belägna och känsliga för all avrinning från grustäkten Sora-Malmgård och bergtäkten Kallio-Malmgård.

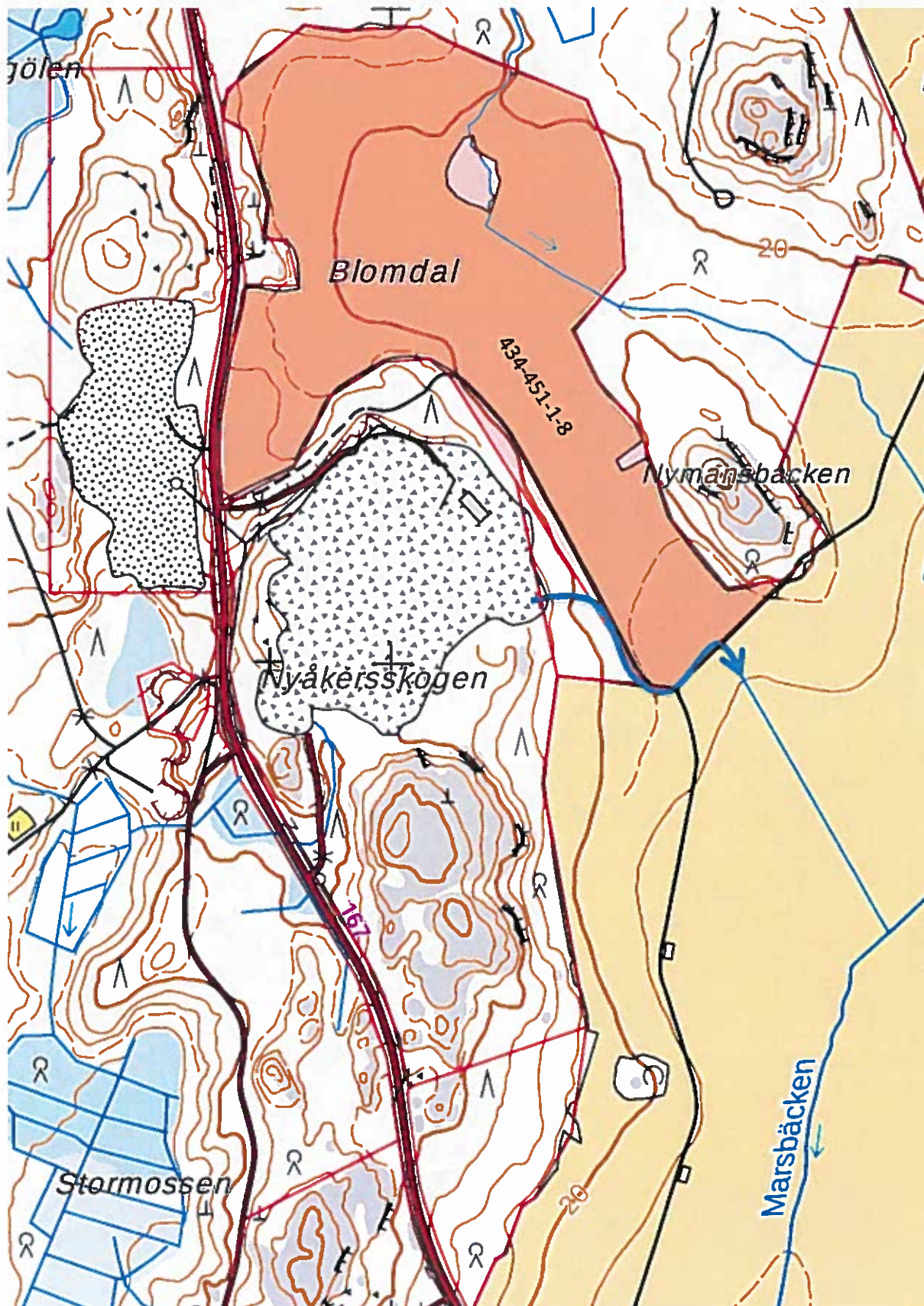
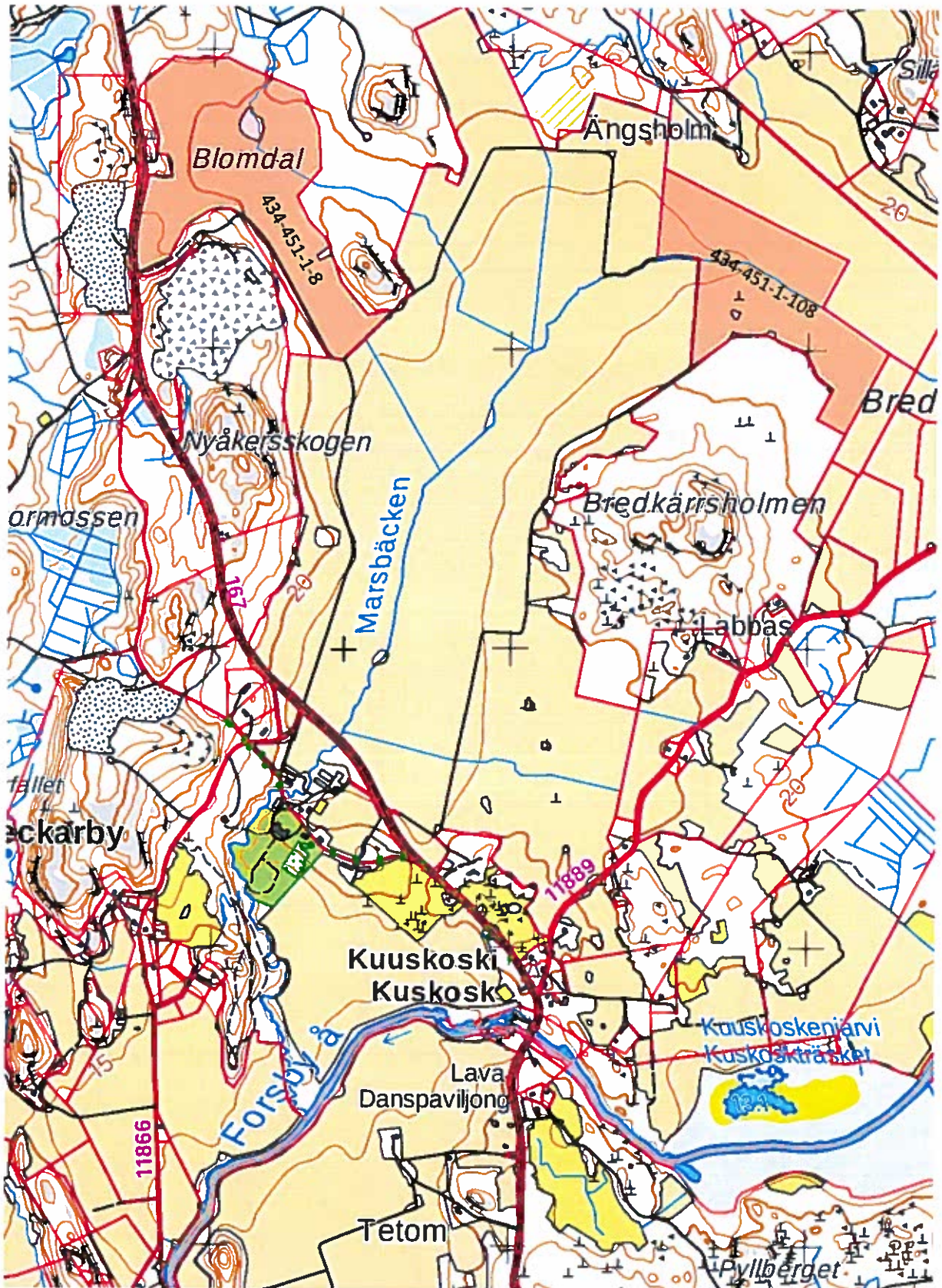

Fig. 2: Karta över fastigheterna 434-451-1-8 (Blomdal-Marsäkern) och 434-451-1-108 (Bredkärret), som visar den långa vägen vattnet ska ledas ut till Forsby å.

Uronen Elina (ELY)

Lähetäjä: henrik.
Lähetetty: tiistai 4. joulukuuta 2018 15.45
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Anmärkning mkb-yit / Malmgård Lovisa
Liitteet: anmärkn mkb-yit.pdf

Luokat: Elina; Ympäristö

Bifogat vårt skriftliga utlåtande om rubricerade bedömningsprogram.

Med hälsning,
Henrik Creutz

Till:

Nylands NTM-central
Registraturen
PB 36
00521 Helsingfors

ANMÄRKNING MED ANLEDNING AV EN MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING (MKB) BETRÄFFANDE YIT INFRA OY:S ANSÖKAN OM UTVIDGAD GRUS- OCH STENBRYTNING INTILL MÖRSKOMVÄGEN (VÄG 167) PÅ MALMGÅRD I LOVISA

Undertecknade rågrannar har tagit del av den MKB-rapport, som ligger som grund för rubricerade projekt. Med anledning av rapporten vill vi här nedan framföra våra åsikter och påtala vissa frågor som i rapporten inte, enligt vår mening, gjorts tillräckligt tydligt.

1. Bakgrund

Malmgård med omnejd har som känt klassificerats av bl.a. Museiverket och Miljöministeriet som en värdefull, kulturhistorisk naturmiljö. Gårdarna Malmgård jämte dess skogsmarker (äg. Manora Skog Ab) och Tetom Gård representerar unika gårdskulturer från 1600-talet och genom dessa områden flyter Forsby å. Nämnas kan är att ifrågavarande grus- och bergtäkter har varit under århundraden organiskt anslutna till Malmgårds landskap, men övergick på 1990- och 2000-talet i Lemminkäinens ägo. Enligt nu ikraftvarande avtal skall grustäkten övergå till Forsby Gård och bergtäkten till Manora Skog (Malmgård) när brytningen slutförts. Trädbeståndet på båda täktområdena ägs av Manora Skog Ab.

Gårdarna och Manora Skog har tillsammans 2-3 km gemensam gräns med YIT:s grus- och bergtäkter. Grustäkten ligger på grundvattenområde i en sandås som sträcker sig väster om Malmgårds gårdscentrum och formar i "slutändan" i söder en del av gårdens parkområde.

Bergtäkten ligger på östra sidan av vägen (nr 167) och bildar med åsen en integrerad del av naturlandskapet.

Det planerade, utvidgade bergtäktområdet är till 2/3 omringat av gårdarnas ekologiskt odlade åkrar. Dessa åkrar har ett hopkopplat täckdikningssystem med gemensamt avrinningsdike till Marsbäcken, som sedan rinner ut i Forsby å.

Dessutom bedriver/äger Malmgård tre (3) naturängar av s.k. vårdbiotoptyp på sammanlagt ca 15 ha, på vilka betar hästar, kor eller får. Djurens (50 - 100 st.) dricksvatten kommer från grusåsens källvatten, som även används till gårdens övriga bruksvatten, ölproduktion, bevattning mm, vilka är viktiga för gårdens näringar.

2. Landskapsbilden

Museiverket har alltid varit reserverad när det gäller verksamheter som påverkar landskapsbilden. När tillstånd för Rudus Oy:s grustäkt (som befinner sig ca 1 km söderut på samma ås som YIT:s nuvarande grustäkt) gavs åt Murskauskolmio 2007 och Rudus 2016 ställdes det stränga krav på att skydda kulturlandskapet, dvs. att brytningen inte får synas från Malmgårds håll och att den inte på något sätt får ändra Malmgårds kulturlandskap och därmed dess profil eller horisontlinje. Samma bör även gälla YIT:s bergtäkt.

I nuläget kan man konstatera att horisontens profil redan förändrats i norr där brytning av berget för krossning är i full gång. Desto närmare brytningen kommer i gårdens synfält desto mer accentuerad blir frågan. Stora stenmjölshögar syns idag över trädtopparna, vilket är ett stort intrång i kulturlandskapet. Se bilagda fotografi av horisontlinjen.

På bergtäktområdet finns en ca 100 m lång gammal stenmur. Malmgård bestod ursprungligen (1500-, 1600-talet) av ett 30-tal hemman, som senare blev torp. Dessa torp försvann sedan under historiens gång och de flesta förstördes, men många lämningar finns bevarade. Man kan anta att denna mur har varit en del av ett torp och en så välbyggd stenmur tyder på att det på detta ställe skulle ha funnits någon form av bosättning eller boskapsskötsel. Vi yrkar på att denna sak utreds. Se bilagda fotografi stenmuren med karta.

3. Täktverksamhetens omfattning

Den nu planerade bergtäkten är enbart planerad för krossning och blir en av Finlands största, över 25 ha. Därtill kommer grustäkten 14 ha och Rudus 3 ha, alla inom en radie av ca 1 km. Vi anser att man bör mera koncist fokusera på helheten och utvärdera riskerna för en exploatering på ett så stort område inom en så liten radie. Hur belastas naturen och hur skadlig effekt kan en sådan koncentration ha på grundvattnets kvalitet. Tillstånden för brytning borde fasas in stegvis (vaiheistus), dvs. innan nästa steg påbörjas skall det föregående stegets landskap återställas för att trygga den biologiska mångfalden.

4. Ytvatten

4.1. Vattensällning

Vattensällning har planerats till grustäkten. Det är inga små mängder (350m³/d) som skall pumpas från grundvattnet. Vart leds vattnet därefter? På andra sidan vägen (nr 167) nedanför i slutningen ligger ekologiska åkrar som innehåller flera källor som är mycket känsliga för tillströmmande ytvatten.

4.2. Ytavrinning av stenmjöl

Från den nuvarande bergtäkten har vi på senaste tid haft stora avrinning av ytvatten bestående av översvämmat regn- och smältvatten. Vattnet har styrts via gårdarnas diken och igenslammats av medföljande, fint stenmjöl ("kivituhka") till den följd att dikena måste rensas (på YIT:s bekostnad). Trots att man anlagt en sedimenteringsbassäng dras stenmjölet vidare i våra diken. Det här tillståndet fortsätter, även om i små mängder, men resultatet är att utfalldikena långsamt slammas igen och i förlängningen Marsbäcken med risk att åkrarnas täckdikensutlopp (nedströms i Marsbäcken) täpps till. Detta berör flera hundra hektar ekologisk jordbruksåker.

4.3. Ytavrinning från den utvidgade bergtäkten

Åkerkanten öster om den nyplanerade bergtäkten sluttar i östlig riktning vilket betyder att avrinningen av översvämmat regn- och smältvatten kommer att öka mot den ekologiskt odlade åkern, som redan nu är känslig mot absorbering av tilläggsvattnet. Under senaste år har det bildats nya källögon på olika ställen utan förklaring. Vi hemställer att tillsynsmyndigheterna kräver en skyddszon med trädbestånd på minst 50 m från åkerkanten.

5. Grundvatten

Åsen, där grustäkten befinner sig, är i sin helhet på grundvattenområde. Den lägsta tillåtna nuvarande brytningsnivån är +31,5 m, bara 4 meter från den högsta registrerade grundvattennivån. Denna brytningsnivå får under inga omständigheter sänkas. Nämnas kan att följande grustäkt ca 1

km söderut i samma ås som drivs av Rudus Oy har lägsta brytningsnivå på +45 m, p.g.a. bolagets försiktighets policy!

Beträffande bergtäktens lägsta brytningsnivå på 24 m skall inte ges några som helst eftergifter. Att gå till nivån -6 m motsätter vi oss på det bestämdaste. Risken för okontrollerbar sprickbildning i berget vid sprängning under grundvattennivån kan ge upphov till stora mängder förorenat vatten som i sin tur kan äventyra grundvattnets kvalitet. Vilka garantier kan YIT ge att inte sådant vatten rinner ut i våra diken och inverkar på våra åkrars egen dräneringseffekt. Vart leds sådant vatten och hur kan man kontrollera det?

Vi yrkar på att tillståndsbehandlingen går enligt vattenlagen och att ärendet behandlas i Regionförvaltningsverket (AVI).

6. Brunnsvatten

På Malmgårds område finns det 2 st. traditionella ringbrunnar, 1 borrhunn (50 m), samt gårdens huvudbrunn ca 1 km söder om grustäkten i samma ås. Den är avgörande för gårdens näring och används till dricksvatten för både samhällelig försörjning och djur, bevattning, springbrunnar, ölproduktion mm. Vi underhåller bl.a. naturängar med 50 - 100 betande får, hästar eller kor, som får sitt dricksvatten från denna brunn. Dessa ängar övervakas av Nylands NTM-central som beviljar ett s.k. miljöspecialstöd för dess underhåll. Plan på att utnyttja detta förstklassiga "källvatten" till tappning i dricksflaskor finns även i vår plan. Vattnet bör följas upp regelbundet med analys på dess kvalitet och nivå.

7. Damm och buller

7.1. Damm

Från den nuvarande bergtäkten kommer det tidvis stora mängder av damm från stenkrossningen. Ibland bildar de så tjocka moln att man knappt kan se framför sig på åkern i jordbruksarbete. Vi kräver en närmare analys av stendammet och dess hälsorisker för både människor och djur, samt dammets inverkan på växtbeståndet och yrkar på effektivare dammbindning. Kan man använda åkrarna alls som betesmarker under sådana omständigheter?

7.2. Buller

Mot Malmgårds centrum har bullret tidvis varit störande och under senaste tid har det hänt att bullernivån varit så hög att t.o.m. fönsterrutorna skallrat i Malmgård huvudbyggnad. Vi yrkar på att bullerbekämpningen skall effektiveras när verksamheten kommer närmare gårdscentrum.

Malmgård den 3.12.2018

MALMGÅRD EGENDOM

Henrik Creutz

Fredrik Creutz

MANORA SKOG AB

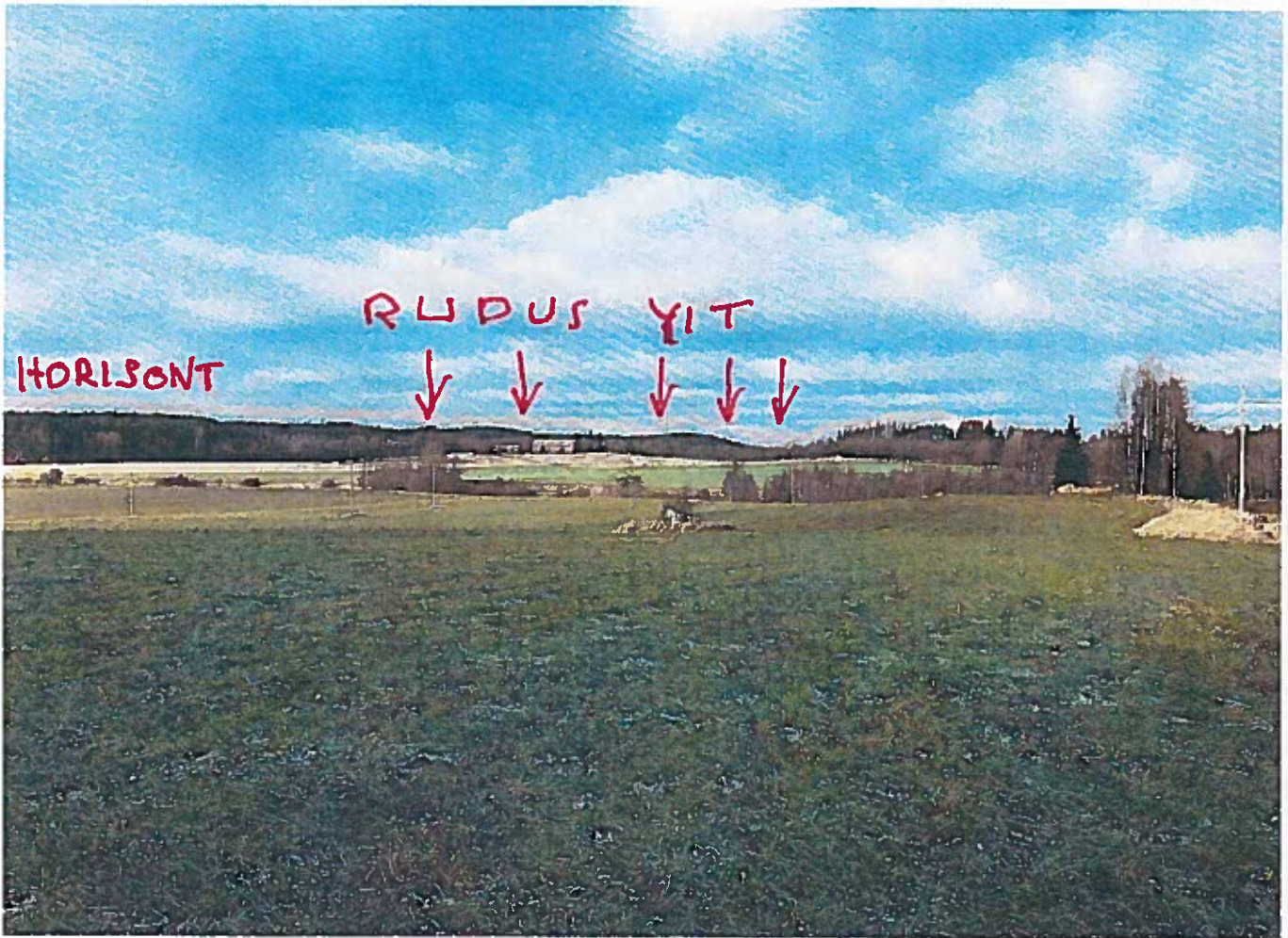

Henrik Creutz

Bilaga: 3 st. fotografier.

Kontaktperson: Henrik Creutz,

HORISONTLINJEN MOT AEROSCENTRUM

STENMUREN

STENMUREN'S PLATS